

Soạn bài Luyện từ và câu: Câu ghép - Tuần 19 trang 8 SGK Tiếng Việt 5

Xem ngay hướng dẫn trả lời câu hỏi soạn bài Luyện từ và câu: Câu ghép, trang 8 sách giáo khoa Tiếng Việt lớp 5 tập 2.

I. Nhận xét

Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi:

Mỗi lần rời nhà đi, bao giờ con khỉ cũng nhảy phóc lên ngồi trên lưng con chó to. Hễ con chó đi chậm, con khỉ cẩu hai tai con chó giật giật. Con chó chạy sải thì con khỉ gò lưng như người phi ngựa. Chó chạy thong thả, khỉ buông thõng hai tay, ngồi ngúc nga ngúc ngắc.

(Đoàn Giỏi)

Câu 1. Đánh số thứ tự các câu trong đoạn văn trên rồi xác định chủ ngữ, vị ngữ trong từng câu.

Trả lời:

- Mỗi lần rời nhà đi, bao giờ con khỉ / cũng nhảy phóc lên ngồi trên lưng con chó. (Chủ ngữ / Vị ngữ)*
- Hễ con chó / đi chậm, con khỉ / cẩu hai tai con chó giật giật. (Chủ ngữ 1/ Vị ngữ 1/ Chủ ngữ 2/ Vị ngữ 2)*
- Con chó / chạy sải thì khỉ / gò lưng như người phi ngựa. (Chủ ngữ 1/ Vị ngữ 1/ Chủ ngữ 2/ Vị ngữ 2)*
- Chó / chạy thong thả, khỉ / buông thõng hai tay, ngồi ngúc nga ngúc ngắc. (Chủ ngữ 1/ Vị ngữ 1/ Chủ ngữ 2/ Vị ngữ 2)*

Câu 2. Xếp các câu trên vào nhóm thích hợp:

- Câu đơn (câu do một cụm chủ ngữ - vị ngữ tạo thành).
- Câu ghép (câu do nhiều cụm chủ ngữ - vị ngữ bình đẳng với nhau tạo thành).

Trả lời:

- Câu đơn: (1)
- Câu ghép: (2), (3), (4)

Soạn bài Luyện từ và câu: Câu ghép - Tuần 19 trang 8 SGK Tiếng Việt 5

Câu 3. Có thể tách mỗi cụm chủ ngữ - vị ngữ trong các câu ghép nói trên thành một câu đơn được không ? Vì sao ?

Trả lời:

Không thể tách mỗi cụm chủ - vị trong các câu ghép trên thành một câu đơn được vì các vế câu diễn tả những ý có quan hệ chặt chẽ với nhau. Tách mỗi vế câu thành một câu đơn (kể cả trong trường hợp bỏ quan hệ từ *hễ...thì*) sẽ tạo nên một chuỗi câu rời rạc, không gắn kết với nhau về nghĩa.

II. Luyện tập

Câu 1. Tìm câu ghép trong đoạn văn dưới đây. Xác định các vế câu trong từng câu ghép.

Biển luôn thay đổi màu tùy theo sắc mây trời. Trời xanh thẳm, biển cũng thẳm xanh, như dâng cao lên, chực nịch. Trời rải mây trắng nhạt, biển mơ màng dịu hơi sương. Trời âm u mây mưa, biển xám xịt, nặng nề. Trời ảm ảm đông gió, biển đục ngầu, giận dữ... Biển nhiều khi rất đẹp, ai cũng thấy như thế. Nhưng vẻ đẹp của biển, vẻ đẹp kì diệu muôn màu muôn sắc ấy phần rất lớn là do mây, trời và ánh sáng tạo nên.

Theo VŨ TÚ NAM

Trả lời:

Số thứ tự	Vế 1	Vế 2
Câu 1	Trời / xanh thẳm	Biển / cũng thẳm xanh, như dâng cao lên chực nịch.
Câu 2	Trời / rải mây trắng nhạt	Biển / mơ màng dịu hơi sương
Câu 3	Trời / âm u mây mưa	Biển / xám xịt nặng nề
Câu 4	Trời / ảm ảm đông gió	Biển / đục ngầu giận dữ
Câu 5	Biển / nhiều khi rất đẹp	Ai / cũng thấy như thế

Soạn bài Luyện từ và câu: Câu ghép - Tuần 19 trang 8 SGK Tiếng Việt 5

Câu 2. Có thể tách mỗi vế câu ghép vừa tìm được ở câu 1 thành một câu đơn được không ? Vì sao?

Trả lời:

Không thể tách mỗi vế câu ghép nói trên thành một câu đơn vì mỗi vế câu thể hiện một ý có quan hệ rất chặt chẽ với ý của vế câu khác.

Câu 3. Thêm một vế câu vào chỗ trống để tạo thành câu ghép :

a) *Mùa xuân đã về, ...*

b) *Mặt trời mọc, ...*

c) *Trong truyện cổ tích Cây khế, người em chăm chỉ, hiền lành, còn ...*

d) *Vì trời mưa to ...*

Trả lời:

a) Mùa xuân đã về, trăm hoa đua nở khắp nơi.

b) Mặt trời mọc, sương tan dần.

c) Trong truyện cổ tích Cây khế, người em chăm chỉ, hiền lành, còn người anh thì lười biếng, tham lam.

d) Vì trời mưa to nên tôi không đến thăm anh được.